

a že zůstavitel na dluh uplatil 500 Kč a žalobce se domáhá celé zápůjčky i s úroky za dobu před žalobou. Byly tudíž k zastupování pozůstalosti ve sporu povolány obě dědičky a žaloba měla být doručena oběma. Ježto Anně S-ové doručena nebyla a tato řízení nebyla účastna, nebyla žalovaná pozůstalost ve sporu řádně zastoupena svými zákonnými zástupci. Přes to však napadené usnesení není toho času odůvodněno. Žalobce již v odvolací odpovědi tvrdil, že Anna S-ová žalobní pohledávku mimosoudně uznala; v tomto případě by ovšem k zastoupení pozůstalosti stačila jen dědička Růžena S-ová. Podle § 6 druhý odstavec c. ř. s., může-li být nedostatek zákonného zastoupení odstraněn, má soud udělit příkazy k tomu potřebné a ustanovit k jich splnění přiměřenou lhůtu. V souzeném případě nedostatek zákonného zastoupení může být odstraněn důkazem o správnosti tvrzení žalující strany, že dědička Anna S-ová žalobní pohledávku, ovšem s celým příslušenstvím, uznávala; k tomu měl žalobci být dán příkaz podle § 6 druhý odstavec c. ř. s. a teprve po marném uplynutí lhůty bylo vydati výrok o právních následcích nedostatku zákonného zastoupení. Tomu nevádí záповeď novot § 482 c. ř. s., ježto v případech § 6 c. ř. s. má soud postupovati z úřadu.

Čís. 11867.

Nabyvatel nemovitosti, i když nepřevzal smlouvou povinnost zaplatiti dávku z přírůstku hodnoty (tím spíše, převzal-li smlouvou tuto povinnost), jest účastníkem odhadního soudního řízení a důsledkem toho oprávněn k rekursu do usnesení v odhadním řízení.

Do usnesení v odhadním (nesporném) řízení, jímž byl nařízen odhad a ustanoveni znalci ku provedení odhadu, jest rekurs přípustný.

(Rozh. ze dne 9. září 1932, R I 558/32.)

K návrhu obce povolil prvý soud soudní odhad za účelem stanovení nabyvací a zcizovací hodnoty nemovitosti k vůli vyměření dávky z přírůstku hodnoty a ustanovil znalce. Rekursní soud odmítl rekurs nabyvatelů nemovitosti. Důvody: V odhadním řízení za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty není oprávněn nabyvatel k rekursu do usnesení soudu, jímž byl nařízen odhad, i když převzal v kupní smlouvě placení dávky. Rekurenti nejsou zciziteli nemovitosti, nenáleží proto k osobám, jež by byly po zákonu povinny k zaplacení dávky z přírůstku hodnoty a nejsou stranami v tomto soudním řízení. Podle § 13 nařízení ze dne 23. září 1920, čís. 545 sb. z. a n. platí dávku z přírůstku hodnoty zcizitel, vyměřovací řízení se provádí výhradně se zcizitelem a jen jemu se dávka předpisuje. Při nedobytnosti dávky u zcizitele ručí sice podle tohoto předpisu za ni nabyvatel. Zjištění nabyvací a zcizovací hodnoty soudním odhadem jest částí ukládacího řízení. Účastníky jsou výlučně jen vyměřovací úřad a zcizitel. Hospodářský zájem na správném vyměření dávky, tudíž na správném provedení soudního odhadu, nelze sice nabyvateli upírati, přes to však nemohou rekurenti napadati usnesení v odhadním řízení jako účastníci, nýbrž jen nepřímo prostřednictvím zcizitelů, svých spolusmluvníků. Ježto nepřicházejí v úvahu jako účast-

níci odhadního řízení, nejsou oprávněni k rekursu a bylo proto jejich rekurs odmítnouti, nehledíc ani k tomu, že samostatný rekurs proti nařízení odhadu, k němuž nebyli přibráni znalci podle přání rekurentů, jest v tomto období nepřipustným.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by, nedbaje důvodů, z nichž odmítl rekurs, znovu o něm rozhodl.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud v rozhodnutích čís. 7453 a 9891 ovšem vyslovil a odůvodnil, že a proč v řízení o odhadu za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti není nabyvatel oprávněn si stěžovateli (vlastním jménem) do usnesení soudu, třebaže trhovou smlouvou vzal na se placení dávky. Rozhodnutí ta se stala za platnosti § 9 a násl. nesp. říz. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., v nichž nebyl přesně a spolehlivě vymezen okruh osob oprávněných k opravným prostředkům proti soudním opatřením v nesporném řízení. Na místo oněch ustanovení nastoupily však nyní předpisy § 37 a 6 zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n., o základních ustanoveních soudního řízení nesporného. Podle § 37 uvedeného zákona jest k rekursu oprávněn »účastník«, který se pokládá za zkrácena usnesením, a pojem účastníka jest stanoven v § 6, podle něhož účastníkem nesporného řízení jest ten, a) kdo může býti rozhodnutím soudu ve svých právech přímo dotčen nebo b) kdo uplatňuje právní zájem, by soud učinil nějaké rozhodnutí. Z důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona pak je patrné, že zákonodárce vycházel ze stanoviska, schváleného též nejvyšším soudem, že spolehlivým znakem pojmu účastníka může býti jen hmotněprávní poměr určité osoby k tomu, co jest předmětem nesporného řízení, jehož výsledkem mohou býti její vlastní zájmy dotčeny. Tu pak nelze, provádí-li soud odhad na dožádání úřadu povolaného k vyměření dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti, rozumně popíratí hmotněprávní poměr nabyvatele nemovitosti, jenž smlouvou převzal povinnost zaplatiti dávku, k prováděnému odhadu, aniž lze důvodně tvrditi, že jeho vlastní zájem není přímo dotčen výsledkem odhadního řízení. Vždyť je mu hlavně záležeti na tom, by byly správně stanoveny hodnota nabývací a hodnota zcizovací, podle nichž se vyměřuje dávka, kterou on p o v i n e n jest ne sice přímo podle zákona, ale podle smlouvy zaplatiti. Zájem zcizitele bude v takovém případě zpravidla podružný, stávající se aktuálním teprve, kdyby nabyvatel nedostal svému smluvnímu závazku. Nedostatek hmotněprávního zájmu nabyvatele na výsledku soudního odhadního řízení nelze vyvoditi z ustanovení druhého odstavce § 13 dávkového řádu (dodatek III k § 37 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n., obsahující pravidla o obecní dávce z přírůstku hodnoty nemovitostí v obcích republiky Československé — nařízení vlády ze dne 27. dubna 1922, čís. 143 sb. z. a n.), podle něhož se ukládací řízení provádí výhradně se zcizitelem a jen jemu se dávka předepisuje. Neboť, nehledíc k tomu, že dávkový řád v § 13 má na mysli případ pravidelný, že zcizitel nese dávku, a nepamatoval na případ, že nabyvatel vzal na sebe placení dávky, rozumí se řízením ukládacím řízení, jež provádějí úřady uvedené v § 15 dávkovo-

vého řádu, nikoli však řízení soudní (odhadní) a z toho, že se předpisuje dávka zciziteli, nelze vyvoditi, že by neměl hmotněprávního zájmu na výsledku soudního (odhadního) řízení, jsoucího podkladem pro předepsání dávky, že by tedy nebyl tímto výsledkem ve svých právech přímo dotčen nabyvatel vzavší smlouvou na sebe povinnost, zaplatiti dávku. Avšak, i když nabyvatel smlouvou nepřevzal povinnost platiti dávku, jest ho pokládati za účastníka ve smyslu § 6 a 37 zákona čís. 100/31 již proto, že podle třetího odstavce § 13 dávkového řádu (č. 143/22) za dávku tu ručí ze zákona, třebaš ne přímo, ale přece podpůrně, totiž tenkrát, je-li dávka u zcizitele nedobytná, má tedy přirozeně na správném zjištění podkladů rozhodných pro vyměření dávky přímý zájem a proto rozhodnutím soudu o určení odhadní ceny může býti ve svých právech přímo dotčen. Hledíc k nynějšímu stavu zákonnému nemůže tedy nejvyšší soud setrvati na zásadách vyslovených v rozhodnutích čís. 7453 a 9891 sb. n. s. Neobstojí proto první důvod, z něhož rekursní soud nabyvatelům odepřel oprávnění k rekursu, neboť jsou podle toho, co vyloženo, účastníky soudního odhadního řízení podle § 6 zákona čís. 100/31 sb. z. a n. a jako takoví dle § 37 téhož zákona oprávnění k rekursu. Nelze však za správný uznati ani druhý důvod, z něhož odmítl soud druhé stolice rekurs nabyvatelů, maje za to, že jim žádným způsobem procesuálně nepřísluší právo k rekursu nebo alespoň k samostatného rekursu. I když lze připustiti, že v soudním řízení odhadním, prováděném podle § 268 a násl. nesp. pat. jest podpůrně šetřiti předpisů exekučního řádu a civilního řádu soudního, nelze rekurs nabyvatelů podřaditi pod žádný z případů, ve kterých podle § 366 c. ř. s. jest vyloučen opravný prostředek vůbec neb aspoň samostatný prostředek opravný. Zejména nelze snad tvrditi, že rekurs směřoval pouze a jedině proti rozhodnutí o počtu znalců. Rekursní soud, pokládaje rekurs za nepřipustný, se nezabýval věcnými důvody rekursu. Proto bylo rekursu vyhověti a rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 11868.

Konkursní řád ze dne 27. března 1931, čís. 64 sb. z. a n.

Opatřeními, jež může konkursní komisař podle § 97 odst. (4) konk. ř. naříditi, jsou opatření podle § 97 odst. (2) a (3) konk. ř. Konkursní komisař může tato opatření na postižených i vynutiti, ale učiniti i ještě jiná opatření k zabezpečení konkursní podstaty nespadá do jeho pravomoci, nýbrž jest podle § 73 odst. (1) konk. ř. vyhrazeno konkursnímu soudu. Konkursní komisař není zejména oprávněn naříditi osobě, která má v moci věci náležející prý do konkursní podstaty, by nadále s těmito věcmi nijak nenakládala, ani je nezczizila ani nevydávala osobám, jež si činí na ně nárok. Učinil-li tak přece, vykročil konkursní komisař z mezí své pravomoci a jest jeho opatření zrušiti jako zmatečné podle § 477 čís. 2 c. ř. s. a § 188 konk. ř.

(Rozh. ze dne 9. září 1932, R I 567/32.)

V konkursu Jaroslava T-a vyhověl konkursní komisař návrhu správce konkursní podstaty, by firmě bratří F-ové bylo podle § 97 čís. 4 konk. řádu uloženo, by konkursnímu správci předložila klenotnické zboží,